

Kommentarer till prognosen över beslut och utbetalningar för Socialfonden 2014-2020 den 5:e februari 2021

Prognosen görs med grund i de ramar och villkor för anslag och bemyndiganden som ges i Svenska ESF-rådets regleringsbrev. I denna prognos ingår också React-EU enligt budgetpropositionen för budgetår 2021.

Utgifter

I prognosen ingår tidigare omfördelning av medel från programområde 2 till programområde 1 kopplat till COVID-19. Enligt förändring i Förordning (EU) nr 1303/2013 fick medlemsstaterna under programmeringsperioden överföra 4% av anslaget från och med den 1 februari 2020 av programbudgeten till en annan prioritering av samma fond för samma program. Det gav 297 miljoner kronor. Utlysningen "Kompetensutveckling för permitterad, varslad och anställd personal inom ekonomiskt utsatta branscher" gjordes och 61 ansökningar på närmare 775,7 miljoner kronor inkom. Totalt godkändes 22 ansökningar till 299,8 miljoner kronor. I denna utlysning krävdes ingen medfinansiering, vilket kan ha bidragit till den stora ansökningsvolymen.

Av beslutsprognosen framgår att till och med 31 december 2020 var 8,329 miljarder kronor intecknade. Det är en ökning från föregående prognos med 275 miljoner kronor.

Ingående åtagande 2021 landar på 3,177 miljarder kronor.

Av de planerade 1,98 miljarder kronor för 2020 intecknades 1,38 miljarder kronor till och med årsskiftet. Av programmets totala ram återstod då 610 miljoner kronor, exklusive eventuella återflöden.

Enligt antaganden i budgetpropositionen för 2021 och bestämmelser om bemyndigande i regleringsbrevet saknas i princip utrymme för nya åtaganden inom programområden 1, 2 och 3. Utifrån det blir 2020 sista året att fatta nya beslut inom programområde 1, 2 och 3.

Vi planerar däremot att nyttja återflöden för att göra tilläggsutlysningar riktade till pågående projekt. Här handlar det om medel där vi tagit ett beslut inom ramen för programperioden och där medlen sedan kommit tillbaka och kan återanvändas i pågående projekt.

React-EU finns med i den här prognosen utifrån antaganden i budgetpropositionen 2021 där det framgår att nya åtagande under 2021 uppgår till 1 511,7 miljoner kronor. Resterande belopp 1 122,3 miljoner kronor har lagts på år 2022 i prognosen. Den totala ramen för React-EU uppgår till 2 634 miljoner kronor. Även ramanslag för React-EU fördelas enligt budgetpropositionen 2021; 434 miljoner kronor 2021, 1,1 miljarder kronor 2022 och 1,1 miljarder kronor för 2023/24. Verksamheten inom React-EU kommer att pågå till och med 31 december 2023. Vi vill redan nu peka på att det betyder att vi behöver ett anslag för att göra de sista utbetalningarna för React-EU år 2024.

Enligt prognos ligger totala återstående åtagande för samtliga anslagsposter inom bemyndiganderamen.

Som det framgår av prognosen kommer vi inte att använda alla medel inom programområde 1 och programområde 2 av den totala finansplanen. Det beror på en låg beslutstakt över åren i

programmet som leder till att beslutsnivåerna i programmets avslutningsfas ännu inte intecknas mot totala finansplanen. Vi har inte överintecknat programmedel för delen av förväntat återflöde för att hela finansieringsplanen ska kunna rekvireras från Kommissionen. Vi hade nästan två miljarder kronor kvar att inteckna sista året av programmet vilket i sin tur begränsar överinteckning på grund av tilldelad bifallsram enligt regleringsbrevet samt att efterfrågan på ESF-stöd har varit låg utifrån statistik för nyttjande av bifallsramar över år.

Återflödet har i denna prognos beräknats till 10% för både programområde 1 och 2. Detta är något lägre än tidigare. Beräkningarna för programperioden 2014 – 2020 är mycket osäkra på grund av återflöde. I beräkningarna av anslaget har hänsyn tagits till lägre återflöde mot föregående prognos på grund av att prognoserna, som beräkningarna bygger på genomsnittliga utbetalningar, återflöden och beslut, men eftersom osäkerheterna är så stora och bemyndigandet utgör ett tak som inte får överskridas behövs en marginal. Det finns osäkerhet i vilken grad projektägaren kommer att nyttja beviljat stöd.

Årets utbetalningar 2020 landade på 1,171 miljarder kronor, vilket stämmer rätt väl mot senaste prognos som uppgick till 1,174 miljarder. Den hade då justerats ned jämfört med tidigare prognoser då planerade aktiviteter i projekten inte kunnat genomföras på grund av det rådande läget till följd av COVID-19, och utbetalningar har under året varit lägre än planerat.

Totalt utbetalt belopp till och med årsskiftet uppgår till 5152 miljoner kronor, varav 1,2 miljoner kronor utgörs av utbetalda, ännu ej avräknade förskott. Utbetalningsvolymerna är fortsatt låga och uppgår nu till 58 procent av total ram (exklusive React-EU).

Utbetalningar för 2021 ökar med 152 miljoner jämfört med tidigare prognos. För övriga år är beloppen i stort sett oförändrade. För hela programperioden landar prognosen på 11,040 miljarder, vilket är 156 miljoner högre än föregående prognos.

Eftersom det handlar om projektverksamhet och inte exempelvis löpande, kontinuerlig verksamhet, måste påpekas att prognoserna över beslut och utbetalningar innehåller betydande osäkerheter, framförallt nedbrutna per anslagspost, men även på anslagsnivå.

Inkomster

Totalt uppgår de hittills gjorda inbetalningarna från kommissionen till 4,25 miljarder kronor, varav inbetalt 995 miljoner kronor under 2020. Inbetalningar avser förskott i mars och april på 119 respektive 117 miljoner kronor, samt inbetalning i maj 753 miljoner kronor enligt utgiftsdeklaration som lämnades in till Kommissionen i april i år. Därtill en korrigeringspost på 6 miljoner. Jämfört med prognosen i oktober 2020 så är beloppet i utgiftsdeklaration som skickats och betalats in från Kommissionen 6 miljoner kronor högre.

En utgiftsdeklaration på 823 miljoner kronor är inplanerad att skickas till Kommissionen i april. Ingen ytterligare ansökning är planerad i år.

Prognosen för inbetalningar 2021–2024 baseras på prognosen för beslut och utbetalningar som omfattas av samma osäkerheter. Dessutom innebär omräkningskursen från kronor till euro ytterligare en osäkerhet. Sammantaget innebär detta att prognosen har betydande osäkerheter.

2020 var det sista året i det operativa programmet att fatta nya beslut inom programområde 1, 2 och 3.

En mindre del av inkomsterna förväntas hamna efter årsskiftet och bokföras 2024.

Medfinansiering

Till och med 31 december 2020 har beslutats om 5,3 miljarder kronor i projektmedfinansiering. En ökning med 100 miljoner kronor från föregående prognos. Merparten av medfinansieringen kommer från kommunerna och Arbetsförmedlingen, vilka svarar för 38 respektive 26 procent av den beslutade medfinansieringen. Den landstingskommunala sektorn och den privata sektorn bidrar med 14% var. Den beslutade medfinansieringen från Försäkringskassan uppgår till drygt 93 miljoner kronor, vilket motsvarar 2 procent av den totala beslutade medfinansieringen.

Av den hittills godkända medfinansieringen på 3,2 miljarder kronor kommer 37 procent från kommuner och 30 procent från Arbetsförmedlingen. Den godkända privata medfinansieringen ligger på 466 miljoner kronor, vilket motsvarar 15 procent av den godkända medfinansieringen. Godkända medfinansieringen från Försäkringskassan är liten, 51 miljoner kronor, vilket motsvarar 1,6 procent av hela den godkända medfinansieringen. De låga medfinansieringsnivåerna från Försäkringskassan syns också i annan uppföljning, där antalet deltagare från målgrupper med ersättning från Försäkringskassan är lågt.

Återkrav

Fram till och med 31 december 2020 hade beslut tagits om att återkräva 30,5 miljoner kronor av de utbetalda ESF-medlen. Av dessa hade 99,7 procent, 30,4 miljoner kronor, återbetalats.